ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

Навчально-науковий гуманітарний інститут

Кафедра психології, філософії та суспільних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового гуманітарного інституту

_____ Сергій ГУБАРЄВ

(підпис)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПСИХОЛОГІЇ

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань _____05 Соціальні та поведінкові науки_____

(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність _____053 Психологія_____

(шифр та найменування спеціальності)

освітньо-професійна програма _____Психологія_____

(назва однієї або декількох)

форма(и) навчання _____денна та заочна_____

КИЇВ 2024

РОЗРОБНИК силабусу (кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології, філософії та суспільних наук)

Марія ШЕПЕЛЬОВА

(підпис)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології, філософії та суспільних наук

Протокол № 19 від 13.06.2024

Завідувач кафедри _____ Лариса ТАРАСЮК

(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми 053 Психологія

(кандидат психологічних наук, доцент)

_____ Олена Дубчак

(підпис)

Рецензії/відгуки (зазначити від кого, за наявності)

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1.Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	Інформаційні технології в психології, ОК 2.10. в ОПП
2.Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки
3.Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	2-й рік навчання, 3 семестр
4.Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	3 кредити ЄКТС (90 год), з них: 30 год аудиторного навантаження (10 год лекційних, 20 год практичних занять) та 60 год самостійної роботи.
5.Вид підсумкового (семестрового) контролю	залік
6.Інформація про консультації	За запитом здобувача вищої освіти в онлайн форматі
7.Мова викладання	українська
8.Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Шепельова Марія Володимирівна (кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології, філософії та суспільних наук)
9.Контактна інформація викладача	shepelova.mariia@tnu.edu.ua
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	Вивчення дисципліни дає можливість здобувачеві вищої освіти ознайомитися з можливостями та здобути практичні навички застосування інформаційних технологій у діяльності психолога.
Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	Мета вивчення дисципліни: розкрити можливості застосування інформаційних технологій у професійній діяльності психолога; розглянути засоби підтримки дослідницько-діагностичної, просвітницької, профілактичної та корекційно-розвивальної роботи психолога; інформаційної підтримки діяльності психолога, забезпечення професійного спілкування та самопрезентації; ознайомити студентів із можливостями застосування інформаційних технологій в освіті. Сприяти формуванню загальної

	психологічної культури студентів, їхньої готовності до професійної діяльності. Основними завданнями вивчення дисципліни «Інформаційні технології в психології)» є: ● формування уявлень про можливості застосування інформаційних технологій у професійній діяльності психолога; ● визначення понять: інформаційна технологія, інформаційна система, інформаційні ресурси; ● аналіз засобів підтримки дослідницько-діагностичної, просвітницької, профілактичної та корекційно-розвивальної роботи психолога; ● ознайомлення з засобами інформаційної підтримки діяльності психолога, забезпечення професійного спілкування та самопрезентації; ● визначення можливостей застосування інформаційних технологій в освіті; ● формування у студентів навичок самостійного застосування сучасних інформаційних технологій у власній навчальній та професійній діяльності; ● розвиток професійного мислення студентів, набуття ними досвіду використання психологічних знань для вирішення конкретних завдань навчальної та майбутньої професійної діяльності; ● сприяння професійному самовизначенню студентів і набуттю ними професійної ідентичності фахівця з психології.
Пререквізити	Загальна психологія з практикумом
Постреквізити	Психодіагностика
Формат проведення дисципліни	Під час навчання використовуються наступні форми та методи: презентації,

	бесіди і дискусії, індивідуальні науково-дослідні завдання. Віртуальне навчальне середовище, яке використовуватиметься у разі роботи в дистанційному режимі - Google Classroom. У дистанційному режимі лекції / практичні заняття будуть проведені за допомогою програм електронної комунікації Google Meet. Поточна комунікація з викладачем здійснюється через Classroom та корпоративну пошту.

1. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни.

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни:

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку.

ЗК 13. Здатність вільно і всебічно розвивати особистість, зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі усвідомлення загальної системи знань про людину і світ, природу, техніку і технології, суспільство та духовне життя у всіх його основних проявах, сприяти розвитку традицій і культури українського народу, розвитку етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності.

СК 2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК 12. Навички міжособистісного спілкування та роботи в команді у процесі професійної діяльності.

2. Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми.

ПР 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно.

ПР 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

3. Тематика та зміст навчальної дисципліни.

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчального заняття	Форми і методи контролю знань	Кількість годин
Тема 1. Інформаційні технології та можливості їх застосування в діяльності психолога. Поняття інформаційна технологія, інформаційна система, інформаційні ресурси. Класифікації інформаційних технологій. Призначення інформаційних технологій. Використання інформаційних технологій у різних сферах професійної діяльності психолога: діагностика, просвітницька робота і консультування, корекційна і розвивальна робота, психологічний супровід педагогів, самоосвіта психолога. Напрями застосування інформаційних технологій в психології: формування довідкових систем і баз даних, комп'ютерна діагностика, моделювання психічних процесів і явищ на етапі дослідження, статистичний аналіз результатів дослідження, організація експерименту, автоматизація обробки первинних даних. Переваги та обмеження використання інформаційних технологій в психології.	лекція	Поточний; усний метод (опитування)	2
	практичне заняття	Обговорення презентацій, доповідей; виконання практичних завдань	4

Тема 2. Засоби підтримки дослідницько-діагностичної роботи психолога. Використання інформаційних технологій на різних етапах психологічного дослідження. Пошук інформації. Збір, зберігання, обробка даних. Подання результатів обробки даних. Статистичний аналіз даних. Проведення комп'ютерної психодіагностики (психологічного онлайн-тестування). Засоби конструювання комп'ютерних психодіагностичних методик, опитувальників. Презентація результатів дослідження. Засоби візуалізації та інтерпретації результатів досліджень.	лекція	Поточний; усний метод (опитування)	2
	практичне заняття	Опрацювання презентацій доповідей; виконання практичних завдань; проведення діагностування, обробка та інтерпретація його результатів	6
Тема 3. Засоби підтримки просвітницької, профілактичної та корекційно-розвивальної роботи психолога. Застосування медіапрезентацій, відеофільмів, веб-сайтів закладів освіти, мережевої взаємодії у просвітницькій та профілактичній роботі психолога. Підтримка корекційно-розвивальної роботи психолога засобами розвивальних комп'ютерних ігор, розвивальних психологічних тренажерів, медіауроків з психології, мультистудій, психологічних комп'ютерних програм (аутотренінгів, релаксаційних, розвивальних, стимулюючих). Онлайн-платформи для організації консультацій, психологічних тренінгів, лекцій.	лекція	Поточний; усний метод (опитування)	2
	практичне заняття	Обговорення презентацій доповідей; виконання практичних завдань; опрацювання кейсів	4
Тема 4. Інформаційні технології в освіті. Застосування онлайн-платформ (Moodle, Google Classroom) для організації дистанційного навчання. Створення електронних навчальних курсів. Пошук навчальної інформації у мережі Інтернет. Організація взаємодії учасників освітнього процесу у дистанційній формі. Робота над спільними проектами, створення спільних документів, медіапрезентацій тощо.	лекція	Поточний; усний метод (опитування)	2
	практичне заняття	Опрацювання презентацій доповідей; виконання практичних завдань; створення спільних проектів	2

Тема 5. Засоби інформаційної підтримки діяльності психолога, забезпечення професійного спілкування та самопрезентації. Інформаційні ресурси мережі Інтернет: інформаційно-аналітичні портали, спеціалізовані сайти, електронні бібліотеки, репозиторії, електронні психологічні журнали, психологічні бази і довідники. Віртуальні професійні об'єднання, форуми, конференції, телекомунікаційні проекти, розсилки. Самопрезентація психолога-дослідника та психолога практика в мережі Інтернет: онлайн-ресурси для створення резюме, створення персональної професійної сторінки в соціальних мережах, сайту, блогу.	лекція	Поточний; усний метод (опитування)	2
	практичне заняття	Поточний; презентація доповідей; виконання практичних завдань; створення спільних проектів	4

4.Організація самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів (СРС) передбачає оволодіння студентом навчальним матеріалом передбаченим тематичним планом дисципліни, самостійне опрацювання тем навчальної дисципліни у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, а також передбачає підготовку до усіх видів контролю. Навчальний матеріал дисципліни передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи вноситься в перелік питань підсумкового контролю який опрацьовувався при проведенні аудиторних занять.

Теми есе:

1. Організація експерименту засобами ІТ.
2. Автоматизація обробки первинних даних.
3. Переваги та обмеження використання інформаційних технологій в психології.
4. Використання інформаційних технологій на різних етапах психологічного дослідження.
5. Пошук інформації.
6. Збір, зберігання, обробка даних.
7. Подання результатів обробки даних.
8. Статистичний аналіз даних.
9. Засоби конструювання комп'ютерних психодіагностичних методик, опитувальників.
10. Презентація результатів дослідження.
11. Засоби візуалізації та інтерпретації результатів досліджень.
12. Застосування медіапрезентацій, відеофільмів, веб-сайтів закладів освіти у просвітницькій та профілактичній роботі психолога.
13. Мережева взаємодія у просвітницькій та профілактичній роботі психолога.

14. Підтримка корекційно-розвивальної роботи психолога засобами розвивальних комп’ютерних ігор, розвивальних психологічних тренажерів, медіауроків з психології, мультистудій, психологічних комп'ютерних програм (аутотренінгів, релаксаційних, розвивальних, стимулюючих).

№ з/п	Зміст завдання	Форма звітності
1.	**Тема 1. Інформаційні технології та можливості їх застосування в професійній діяльності психолога.** Опрацювавши тему за підручником і першоджерелами, укласти термінологічний словник.	Термінологічний словник
2.	**Тема 2. Засоби підтримки дослідницько-діагностичної роботи психолога.** Створити комп’ютерну версію психодіагностичної методики із застосуванням сервісу Google Forms.	комп’ютерна версія психодіагностичної методики
3.	**Тема 3. Засоби підтримки просвітницької, профілактичної та корекційно-розвивальної роботи психолога.** Скласти рекомендований перелік сайтів психологічного змісту для батьків дітей дошкільного віку.	Рекомендований перелік сайтів психологічного змісту для батьків дітей дошкільного вік
4.	**Тема 4. Інформаційні технології в освіті.** Створити спільну медіапрезентацію на тему «Застосування сучасних інформаційних технологій в освітньому процесі».	Спільна медіапрезентація
5.	**Тема 5. Засоби інформаційної підтримки діяльності психолога, забезпечення професійного спілкування та самопрезентації.** Створити професійний сайт на безоплатному хостингу.	Професійний сайт

5.Технічне та програмне забезпечення (обладнання).

Кожному здобувачу потрібно доєднатися до навчального середовища Google Classroom, оскільки там розміщуються навчальні матеріали, проводиться тестування, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень, є можливість для листування з викладачем.

У режимі дистанційного навчання - вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програми Google Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувач має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету. Для роботи в дистанційному форматі потрібні ноутбук / персональний комп’ютер / мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань,
- виконання домашніх завдань,
- виконання завдань самостійної роботи,
- проходження тестування (поточний, підсумковий контроль) тощо.

6.Політика дисципліни.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання завдань відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в онлайн/змішаній формах за погодженням із керівником курсу.

7. Система оцінювання та вимоги.

Здобувач допускається до складання заліку з дисципліни, якщо ним повністю виконані всі види робіт, передбачені робочим навчальним планом та програмою навчальної дисципліни.

Залік - це форма підсумкового (семестрового) контролю, яка передбачає оцінювання засвоєння здобувачами навчального матеріалу на підставі поточного контролю результатів виконання ним певних видів робіт (на практичних, семінарських і лабораторних, індивідуальних заняттях), так і результатів виконання самостійних завдань.

Засвоєння матеріалу оцінюється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати самостійної роботи здобувачів) проводити за критеріями:

- 0% завдання не виконано;
- 40% - завдання виконано частково або невчасно, а відповідь містить суттєві помилки методичного характеру,
- 60% завдання виконано повністю, але невчасно, а відповідь містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;
- 80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте відповідь містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Розподіл балів за видами діяльності:

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	кількість одиниць	максимальна кількість балів	Форма контролю
Робота на практичному занятті	7	10	70	Залік

Виконання завдань для самостійної роботи	10	3	30	
Разом			100	
Розрахунок балу за курс: 70+30 = 100				

-

Значення оцінки

Оцінка за шкалою ЄКТС	**Оцінка за стобальною шкалою**	**Оцінка за національною шкалою**	**Значення оцінки**
A	90-100	**«зараховано»**	Відмінно-відмінний рівень знань (умінь) В межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	80-89		Дуже добре -рівень знань достатньо високий (умінь) В межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-79		Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) 3 незначною кількістю помилок
D	69-74		Задовільно -посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68		Достатньо мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	30-59	**«не зараховано»**	Незадовільно - потрібно додатково працювати для отримання позитивної оцінки
F	1-29		Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота вивченням курсу 3 повторним

8. Рекомендовані джерела інформації:

Рекомендовані джерела інформації до теми (основна література; допоміжна література; інформаційні ресурси в мережі Інтернет)

Основна література

1. Буйницька О.П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. МОНМСУ, Київський університет ім. Б. Грінченка. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 240 с.
2. Булах І.Є., Хаїмзон І. І. Інформаційні технології у психології та медицині: підручник. К.: ВСВ «Медицина», 2017. 216 с.
3. Інформаційні технології : навчальний посібник / О. І. Зачек, В. В. Сеник, Т. В. Магеровська та ін.; за ред. О. І. Зачека. Львів :

Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 432 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/4778
4. Кириченко В.В. Основи інформатики та застосування ЕОМ у психології: курс лекцій. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 59 с.
5. Сорока П.М., Іларіонов О.Є. Засоби обробки текстів. Навч.-метод. посіб. з дисципліни «Сучасні інформаційні технології» К.: ТОВ «Гліф Медіа», 2017. 112 с.
6. Сорока П.М., Тмєнова Н.П. Засоби обробки таблиць. Навч.-метод. посіб. з дисципліни «Сучасні інформаційні технології» К.: ТОВ «Гліф Медіа», 2017. 185 с.
7. Функціонування творчого мислення в умовах інформаційної невизначеності: монографія / В. О. Моляко, Ю. А. Гулько, Н. А. Ваганова [та ін.]; за ред. В. О. Моляко. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2024. 204 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742710
8. Шепельова М. В. Розумове реагування студентів-користувачів мережі Інтернет на нові завдання. *Психологічний часопис*, 2021. Т. 7, № 9 (53). С. 118-135. https://doi.org/10.31108/1.2021.7.9.10
9. McLeod, S. A. Qualitative vs. Quantitative research. Simply psychology, 2019. URL: https://www.simplypsychology.org/qualitative-quantitative.html

1. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Методика та організація наукових досліджень з психології: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2021. 360 с.
2. Вінтюк Ю.В. Впровадження інформаційно-комп'ютерних технологій у процес підготовки майбутніх фахових психологів. Молодий вчений, 2017. № 12 (52). С. 358-362.
3. Гайдаржи В.І., Ізварін І.В. Бази даних в інформаційних системах. Видавництво Університет «Україна», 2018. 418 с.
4. Глушак О.М., Мазур Н.П., Огнівчук Л.М. Інформаційні технології навчання: лабораторний практикум: навчальний посібник для студ. неінформат. спец. вищ. навч. закл. Київ : Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2012. 244 с.
5. Климчук В.О. Математичні методи у психології. Навчальний посібник для студентів психологічних спеціальностей. Київ : Освіта України, 2009. 288 с. http://surl.li/cteko

6. Татьянчиков А. О. Конспект лекцій з дисципліни «Математичні методи в психології» для здобувачів вищої освіти 4 курсу за першим (бакалаврським) рівнем денної/заочної форми навчання спеціальності «53 Психологія». Одеса, 2020. 79 с. Лекції Математичні методи в психології.pdf (onua.edu.ua)
7. Татьянчиков А.О. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з курсу «Методи психологічного дослідження: математичні методи в психології». Одеса : Вид-во Університету Ушинського, 2019. 38 с.
8. Тмєнова Н.П. Комп'ютерна графіка : навчально-методичний посібник. К. : ВПЦ «Київський університет», 2017. 111 с.
9. Чекотовський Е.В. Статистичні методи на основі Microsoft Excel 2016: навчальний посібник. К. : Знання, 2018. 407 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Інформаційні технології і засоби навчання. URL: Інформаційні технології і засоби навчання (iitta.gov.ua)
2. Електронна бібліотека НАПН України. URL: Вас вітає Електронна бібліотека НАПН України - Електронна бібліотека НАПН України (iitta.gov.ua)
3. Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. URL: appsychology.org.ua
4. Вчені записки Таврійського національного університету: серія Психологія. URL: Головна (vernadskyjournals.in.ua)
5. Психологічний часопис. URL: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЧАСОПИС (apsijournal.com)
6. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII зі змін. URL: Про інформацію | від 02.10.1992 № 2657-XII (rada.gov.ua)
7. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.93 № 3323-XII зі змін. URL: Про науково-технічну інформ... | від 25.06.1993 № 3322-XII (rada.gov.ua)